

NEFORMALUS SUAUGUSIŲJŲ ŠVIETIMO KOORDINATORIŲ APKLAUSA: IŠŠŪKIAI IR POREIKIAI

VILMA TUBUTIENĖ,
ŠIAULIŲ KOMPETENCIJŲ CENTRO DIREKTORĖ, VUŠA LEKTORĖ

TURINYS

1. KAIP (APKLAUSOS METODIKA, LAIKOTARPIS, BŪDAS)
2. KAS (APKLAUSOS DUOMENYS - KOKIA NŠS KOORDINATORIŲ KASDIENYBĖ)
3. KUR(LINK) - APKLAUSOS APIBENDRINIMAI IR PAMAŠTYMAI

1. KAIP: APKLAUSOS METODIKA, LAIKOTARPIS, BŪDAS

APKLAUSA

- KLAUSIMYNAS:

- **SANDARA:** 1. BENDRA INFORMACIJA (4 KL.), 2. VEIKLOS SRITYS IR APIMTYS (3 KL.), 3. BENDRADARBIAVIMAS IR PARTNERYSTĖS (4 KL.), 4. PLANAVIMAS IR REZULTATAI (4 KL.), 5. IŠTEKLIAI IR IŠŠŪKIAI (2 KL.), 6. GEROSIOS PRAKTIKOS IR PAVYZDŽIAI (2 KL.), 7. POREIKIAI (2 KL.), 8. PASIŪLYMAI.
- **KLAUSIMŲ TIPAI:** TRUMPOJO ATSAKymo KLAUSIMAI, ILGO ATSAKymo KLAUSIMAI, PASIRINKIMŲ KLAUSIMAI (MULTIPLE CHOICE, CHECKBOXES), IŠSKLEIDŽIAMIEJI SĄRAŠO KLAUSIMAI (DROPDOWN).
- **DUOMENŲ RINKIMŲ BŪDAS:** GOOGLE FORMOS NUORODA
- **LAIKOTARPIS:** 2025-03-24/2025-04-04

- RESPONDENTAI (N=60):

- IŠ 51 SAVIVALDYBĖS (VISO SAVIVALDYBIŲ – 60)
- NSŠ KOORDINUOJAMAS: 10 SAV. TIK ADMINISTRACIJA, 38 SAV. – ŠV. CENTRAI, 3 SAV. - ŠV. ĮSTAIGOS
- RESPONDENTAI: 60 SPECIALISTŲ IŠ SAVIVALDYBĖS ADMINISTRACIJŲ (ŠV. SKYRIŲ) ARBA ŠVIETIMO PAGALBOS INSTITUCIJŲ
- 50% ŠIOJE SRITYJE DIRBA 5 IR DAUGIAU M., 37% - IKI 3 M., 13% LIKUSIEJI – 3-5 M.
- TIK 10 % (N=6) NSŠ KOORDINAVIMAS YRA PAGRINDINĖ FUNKCIJA

NSŠ KOORDINATORIŲ VEIKLOS SRITYS

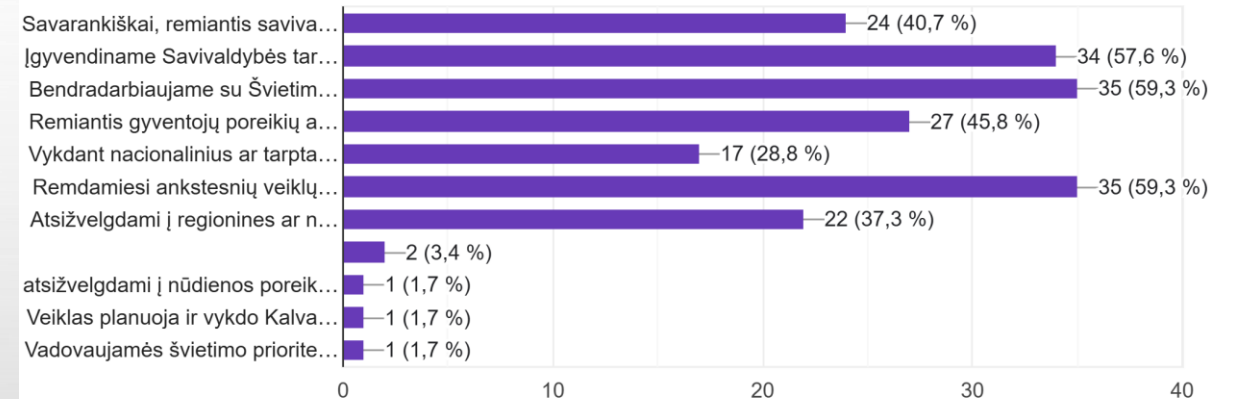

- TARPINST. BENDRADARBIAVIMAS 73,3%
- INFORMACIJOS SKLAIDA 71,7%
- NSŠ VEIKLŲ PLAN. IR ĮGYVENDINIMAS 70 %
- POREIKIŲ TYRIMAS 58,3%
- KONSULTAVIMAS 56,3 %
- LĖŠŲ PRITRAUKIMAS PROJEKTAMS 41,7 %
- RENGINIŲ KOKYBĖS UŽTIKRINIMAS 33,3 %

NSŠ VEIKLŲ PLANAVIMAS

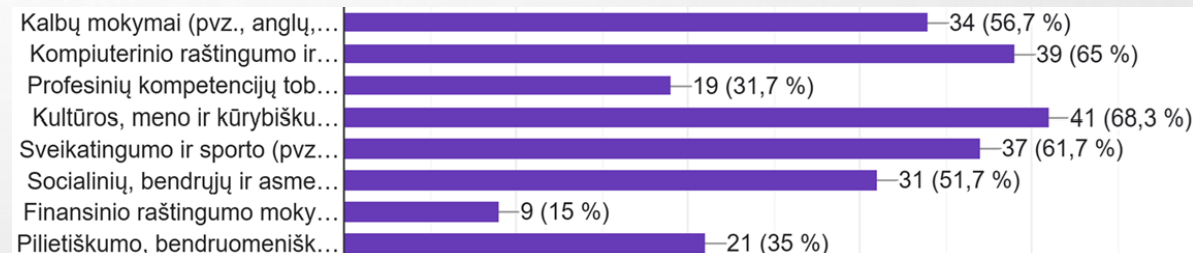
- **DAUGIAUSIA** RESPONDENTŲ VEIKLAS PLANUOJA VADOVAUDAMIESI **REGIONINIAIS AR NACIONALINIAIS DOKUMENTAIS** (59,3 %) BEI **SAVIVALDYBĖS TARYBOS PATVIRTINTAIS PLANAIS** (57,6 %).
- **APIE PUSĖ** RESPONDENTŲ **BENDRADARBUOJA SU ŠVIETIMO SKYRIUMI** (49,2 %) ARBA REMIASI **ANKETINIŲ TYRIMŲ REZULTATAIS** (42,4 %).
- **SAVARANKIŠKAS PLANAVIMAS** (REMIANTIS SAVA PATIRTIMI) IR DALYVAVIMAS NACIONALINIuose AR TARPTAUTINIuose PROJEKTuose - ABU SUDARO APIE 40 % PASIRINKIMŲ.
- **TIESIOGINIS GYVENTOJŲ POREIKIŲ ATLIEPIMAS** – NURODOMAS REČIAU (28,8 %).

4.1. Kaip planuojate neformaliojo suaugusiųjų švietimo veiklas? (pažymėkite kelis svarbiausius)
59 atsakymai

NSŠ VEIKLŲ TEMATIKA

- **VYRAUJA KULTŪROS, MENO IR KŪRYBIŠKUMO (68,3 %), KOMPIUTERINIO RAŠTINGUMO (65 %) IR SVEIKATINGUMO IR SPORTO (61,7 %) RENGINIAI**
- **APIE PUSĖ RENGINIŲ SKIRIAMA KALBŲ MOKYMUI (56,7 %) BEI SOCIALINIŲ, BENDRŲJŲ IR ASMENINIŲ KOMPETENCIJŲ TOBULINIMUI (51,7 %)**
- **APIE TREČDALIS RENGINIŲ ORIENTUOTA Į PILIETIŠKUMO BEI BENDRUOMENIŠKUMO UGDYMĄ (35 %) BEI PROFESINIŲ KOMPETENCIJŲ TOBULINIMĄ (31,7 %)**
- **MAŽIAUSIAI DĖMESIO SKIRIAMA FINANSINIO RAŠTINGUMO MOKYMAMS (15 %)**

NSŠ KOORDINAVIMO TENDENCIJOS SAVIVALDYBĖSE

- **INTEGRACIJA SU ESAMOMIS STRUKTŪROMIS:** DAUGELYJE SAVIVALDYBIŲ NSŠ VEIKLOS PLANAVIMAS VYKDOMAS PER SAVIVALDYBĖS INSTITUCIJAS (PVZ., ŠVIETIMO PAGALBOS CENTRAI).
- **SUDARYTOS NŠC GRUPĖS:** OFICIALIAI PATVIRTINTOS NSŠ KOORDINACINĖS GRUPĖS (PVZ., PASVALIO, VARĖNOS, VILKAVIŠKIO, DRUSKININKŲ IR KT.), KURIŲ SPRENDIMAI YRA PATARIAMOJO ARBA REKOMENDACINIO POBŪDŽIO, ĮTRAUKIANT ŠVIETIMO SKYRIŲ, BIBLIOTEKAS, MUZIEJUS IR KT.
- **AD HOC DARBO GRUPĖS:** KOORDINAVIMAS VYKDOMAS SUDARANT LAIKINĄ DARBO GRUPĘ, KAI REIKIA RENGTI NAUJĄ VEIKSMŲ PLANĄ.
- **NEPAKANKAMA KOORDINACIJA:** YRA SAVIVALDYBIŲ, KURIOSE NĖRA SUDARYTA NSŠ KOORDINACINĖS GRUPĖS ARBA

INFORMACIJA APIE JĄ NĖRA PATVIRTINTA

Neformaliojo suaugusiųjų švietimo koordinatorių tinklo susitikimas, 2025-05-07

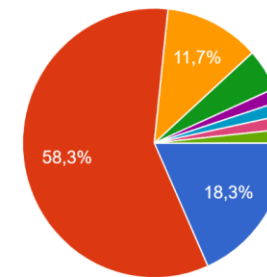
DALYVIŲ ĮSITRAUKIMAS Į NSŠ VEIKLAS

- **DAUGIAUSIA (58,3 %)** APKLAUSTŲJŲ ĮVARDIJA „VIDUTINĮ“ DALYVIŲ ĮSITRAUKIMĄ – **DALYVIŲ YRA, TAČIAU DALIES POTENCIALIŲ BESIMOKANČIŲJŲ NEPAVYKSTA PRITRAUKTI.**
- **BEVEIK PENKTADALIS (18,3 %)** RESPONDENTŲ SUSIDURIA SU „MAŽU“ ĮSITRAUKIMU, TEIGDAMI, KAD DAŽNAI TRŪKSTA DALYVIŲ.
- **APIE 12 %** APKLAUSTŲJŲ NURODO „LABAI DIDELĮ JŲ VEIKLOS POVEIKĮ“ – T.Y VEIKLOSE AKTYVIAI DALYVAUJA DAUG ŽMONIŲ, O SIŪLOMAS TURINYS ATLIEPIA POREIKIUS.
- LIKUSIEJI (**APIE 11 %**) PAŽYMI, KAD VEIKLAS PRADĖJO NESENIAI ARBA JOMS SUNKU ĮVERTINTI REZULTATUS

TAI RODO, KAD TIK DALIS SAVIVALDYBIŲ AR ORGANIZACIJŲ SUGĖBA EFEKTYVIAI PRITRAUKTI DALYVIUS, TAČIAU DAUGELIUI VIS DAR KYLA IŠŠŪKIŲ UŽTIKRINANT **NUOSEKLESNĮ, PLATESNĮ** **SUAUGUSIŲJŲ BESIMOKANČIŲJŲ ĮSITRAUKIMĄ.**

4.3. Kaip vertinate dalyvių įsitraukimą į jūsų vykdomas neformaliojo suaugusiųjų švietimo veiklas?
(pasirinkite vieną labiausiai atitinkantį teiginį)

60 atsakymų

- Labai didelis poveikis – aktyviai dalyvauja daug žmonių, veiklos atliepi...
- Vidutinis – sulaukiame dalyvių, tačiau ne visi mokymai ar veiklos yra vienodai a...
- Mažas – dažnai trūksta dalyvių susido...
- Kol kas sunku vertinti – veiklas vykdo...
- Veiklos pradėtos vykdyti tik 2025 m. R...
- Jei TAU veikla- 1 ataskymas, jei sua...
- Rajone yra 3 Trečiojo amžiaus univers...
- Didelis dalyvių įsitraukimas yra trečiojo...

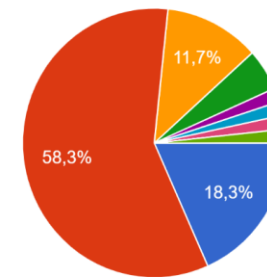
DALYVIŲ ĮSITRAUKIMAS Į NSŠ VEIKLAS

- **DAUGIAUSIA (58,3 %)** APKLAUSTŲJŲ ĮVARDIJA „VIDUTINĮ“ DALYVIŲ ĮSITRAUKIMĄ – **DALYVIŲ YRA, TAČIAU DALIES POTENCIALIŲ BESIMOKANČIŲJŲ NEPAVYKSTA PRITRAUKTI.**
- **BEVEIK PENKTADALIS (18,3 %)** RESPONDENTŲ SUSIDURIA SU „MAŽU“ ĮSITRAUKIMU, TEIGDAMI, KAD DAŽNAI TRŪKSTA DALYVIŲ.
- **APIE 12 %** APKLAUSTŲJŲ NURODO „LABAI DIDELĮ JŲ VEIKLOS POVEIKĮ“ – T.Y VEIKLOSE AKTYVIAI DALYVAUJA DAUG ŽMONIŲ, O SIŪLOMAS TURINYS ATLIEPIA POREIKIUS.
- LIKUSIEJI (**APIE 11 %**) PAŽYMI, KAD VEIKLAS PRADĖJO NESENIAI ARBA JOMS SUNKU ĮVERTINTI REZULTATUS

TAI RODO, KAD TIK DALIS SAVIVALDYBIŲ AR ORGANIZACIJŲ SUGĖBA EFEKTYVIAI PRITRAUKTI DALYVIUS, TAČIAU DAUGELIUI VIS DAR KYLA IŠŠŪKIŲ UŽTIKRINANT **NUOSEKLESNĮ, PLATESNĮ** **SUAUGUSIŲJŲ BESIMOKANČIŲJŲ ĮSITRAUKIMĄ.**

4.3. Kaip vertinate dalyvių įsitraukimą į jūsų vykdomas neformaliojo suaugusiųjų švietimo veiklas?
(pasirinkite vieną labiausiai atitinkantį teiginį)

60 atsakymų

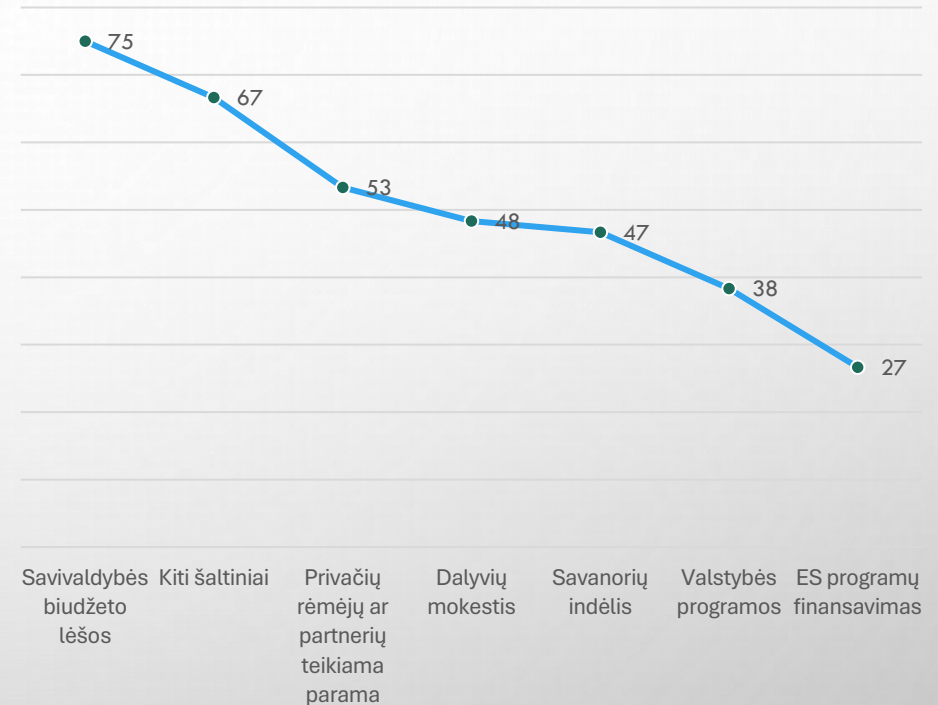
- Labai didelis poveikis – aktyviai dalyvauja daug žmonių, veiklos atliepi...
- Vidutinis – sulaukiame dalyvių, tačiau ne visi mokymai ar veiklos yra vienodai a...
- Mažas – dažnai trūksta dalyvių susido...
- Kol kas sunku vertinti – veiklas vykdo...
- Veiklos pradėtos vykdyti tik 2025 m. R...
- Jei TAU veikla- 1 ataskymas, jei sua...
- Rajone yra 3 Trečiojo amžiaus univers...
- Didelis dalyvių įsitraukimas yra trečiojo...

NSŠ VEIKLŲ FINANSAVIMAS

- SAVIVALDYBĖS BIUDŽETO LĖŠOS 75%
- KITI ŠALTINIAI 67%
- RĖMĖJŲ AR PARTNERIŲ PARAMA 53%
- DALYVIŲ MOKESTIS 48%
- SAVANORIŲ INDĖLIS 47%
- VALSTYBĖS PROGRAMOS 38%
- ES PROGRAMŲ FINANSAVIMAS 27%

TAI RODO, KAD NEFORMALUS SUAUGUSIŲJŲ ŠVIETIMAS SAVIVALDYBĖSE DAUGIAUSIA FINANSUOJAMAS IŠ SAVIVALDYBIŲ BIUDŽETO IR VIETINIŲ ŠALTINIŲ, O NACIONALINIŲ BEI ES PROGRAMŲ LĖŠOS TEBĖRA MENKAI IŠNAUDOJAMOS.

Neformaliojo suaugusiųjų švietimo koordinatorių tinklo susitikimas, 2025-05-07

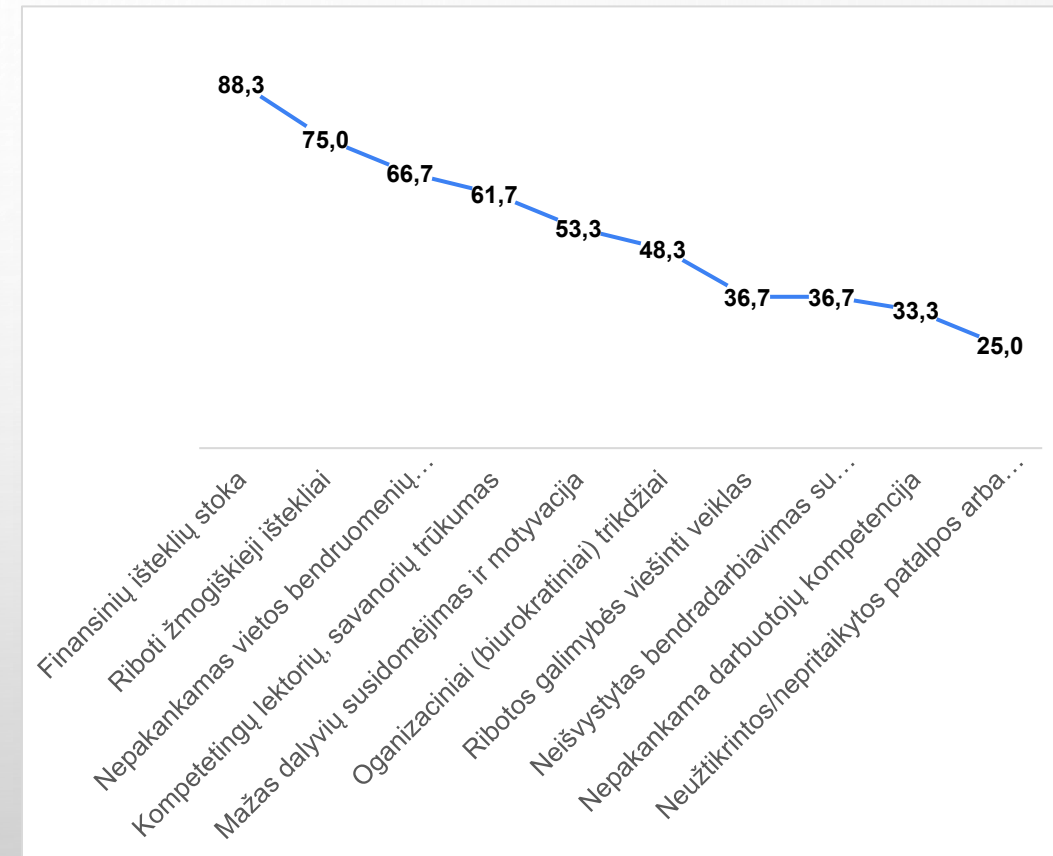

IŠŠŪKIŲ REITINGAS

- **DAUGIAUSIA (88,3%)** APKLAUSTŲJŲ ĮVARDIJA **FINANSINIŲ IŠTEKLIŲ STOKĄ** IR **RIBOTUS ŽMOGIŠKUOSIUS IŠTEKLIUS**.
- **DU TREČDALIAI** RESPONDENTŲ KONSTATUOJA **NEPAKANKAMĄ VIETOS BENDRUOMENIŲ SUSIDOMĖJIMĄ (66,7%)** IR **KOMPETENTINGŲ LEKTORIŲ (61,7%)** STOKĄ.
- BEVEIK **PUSĖ** RESPONDENTŲ (48,3%) ĮŽVELGIA **MAŽĄ DALYVIŲ SUSIDOMĖJIMĄ IR MOTYVACIJĄ**.
- **ORGANIZACINIAI TRIKDŽIAI, RIBOTOS VIEŠINIMO GALIMYBĖS, NEPAKANKAMAI IŠVYSTYTAS TARPINSTITUCINIS BENDRADARBIAVIMAS IR DARBUOTOJŲ KOMPETENCIJA** KAIP KELIANČIUS IŠŠŪKŲ ĮVARDINO TIK APIE TREČDALIS APKLAUSTŲJŲ
- **MAŽIAUSIAI IŠŠŪKIŲ KELIA INFRASTRUKTŪRA (25%)**

TAI RODO, KAD SUAUGUSIŲJŲ ŠVIETIMO PLĖTRAI SAVIVALDYBĖSE BŪTINA **STIPRINTI FINANSINĮ IR ŽMOGIŠKĄJĮ POTENCIALĄ, SKATINTI**

BENDRUOMENIŲ ISITRAUKIMĄ, GERINTI TARPINSTITUCINIŲ BENDRADARBIAVIMĄ BEI KOMUNIKACIJOS STRATEGIJAS.

NSŠ ORGANIZATORIAMS TRŪKSTA ŽINIŲ IR KOMPETENCIJŲ

- DIDŽIAUSIAS „LABIAUSIAI TRŪKSTA“ RODIKLIS IŠREIKŠTAS **PROJEKTŲ RAŠYMO IR FINANSŲ VALDYMO SRITYSE**.
- „IŠ DALIES TRŪKSTA“ DAŽNIAUSIAI SIEJAMA SU **ANDRAGOGIKOS, VEIKLOS ORGANIZAVIMO IR SKAITMENINIŲ KOMPETENCIJŲ TOBULINIMO** POREIKIU.
- BENDRAVIMO IR PSICHOLOGINIŲ GEBĖJIMŲ STOKA DAŽNIAU ĮVERTINAMA KAIP „IŠ DALIES TRŪKSTA“ ARBA „NETRŪKSTA“, O TAI RODO, KAD ŠIOSE SRITYSE SITUACIJA KIEK GERESNĖ.

KAS LEMIA NSŠ VEIKLŲ SĖKMĘ

SĖKMINGIAUSIAI NSŠ ORGANIZUOJANČIOS SAVIVALDYBĖS AKCENTUOJA BŪTINYBĘ **TURĖTI NSŠ ORGANIZATORIAUS PAREIGYBĘ**, PABRĖŽIA NUOLATINĖS SUAUGUSIŲJŲ MOKYMOSI **POREIKIŲ ANALIZĖS**, **AKTYVAUS TARPINSTITUCINIO BENDRADARBIAVIMO BEI TVARAUS FINANSAVIMO SVARBĄ**.

TAIP PAT IŠSKIRIAMA **BENDRUOMENIŲ IR VALDŽIOS INSTITUCIJŲ ĮSITRAUKIMO IR PALAIKYMŲ SVARBA**.

3. KUR(LINK) - APKLAUSOS APIBENDRINIMAI IR PAMAŠTYMAI

APIBENDRINANT GALIMA TEIGTI (1)

1. **Struktūros įvairovė:** savivaldybėse NSŠ organizavimo modeliai svyruoja nuo pilno etato koordinatorių iki ad hoc grupių, o kai kuriose – oficialių pozicijų net nėra.
2. **Nestabilus finansavimas:** tvari ir nuolatinė parama (pvz., savivaldybės biudžeto programos, tarptautiniai projektai) yra esminė sėkmingai veiklai, tačiau dabartiniu laikotarpiu riboti ištekliai stabdo iniciatyvų plėtrą.
3. **Tarpinstitucinis bendradarbiavimas:** įgyvendinant NSŠ glaudus ryšys tarp įvairių suinteresuotųjų šalių (savivaldybių administracijų, švietimo centrų, bibliotekų, kultūros įstaigų, NVO) yra būtinas, tačiau bendradarbiavimo pobūdis ir lygis savivaldybėse skiriasi.

APIBENDRINANT GALIMA TEIGTI (2)

4. **Nacionalinio koordinavimo spraga:** nors kai kurios savivaldybės turi savo koordinacijos grupes, vieningos nacionalinės sistemos vis dar trūksta, todėl regioninės iniciatyvos gali persidengti.
5. **Žmogiškųjų išteklių trūkumas:** kvalifikuotų lektorių, metodininkų ir NSŠ koordinatorių trūkumas apriboja veiklos kokybę ir strateginį planavimą.
6. **Administraciniai sunkumai:** renginių planavimas, logistikos derinimas ir partnerių paieška kelia nemažai biurokratinės naštos, apsunkindami veiklos vykdymą.
7. **Dalyvių motyvacijos problemos:** kai kuriais atvejais per didelis renginių skaičius lemia besimokančiųjų skeptiškumą bei mažesnę įsitraukimą.

Neformaliojo švietimo koordinavimo tinklo renginių 2025-05-07

APIBENDRINANT GALIMA TEIGTI (3)

8. **Kompetencijų kėlimas ir inovacijų diegimas:**
nuolatiniai mokymai, seminarai ir tarptautinės stažuotės yra būtini NSŠ koordinatoriams bei teikėjams, kad diegtų naujas mokymo metodikas ir gerintų paslaugų kokybę.
9. **Bendruomenės ir valdžios įsitraukimas:**
savivaldybių ir vietos institucijų susidomėjimas bei bendradarbiavimas stiprina NSŠ iniciatyvas, tačiau jų lygis skiriasi tarp regionų.
10. **Veiklų planavimas:** sėkmingas NSŠ veiklos įgyvendinimas reikalauja nuoseklaus strateginio planavimo, išteklių paskirstymo ir nuolatinio grįžtamojo ryšio rinkimo, kad būtų galima išvengti renginių persidengimo.

APIBENDRINANT GALIMA TEIGTI (4)

11. **Tikslinių grupių poreikių analizė:** veiklos orientuotos į įvairias tikslines grupes (senjorus, specialistus, imigrantus ir pan.), tačiau nuosekli poreikių analizė dar nėra visiškai integruota.
12. **Informacijos sklaidos ir viešinimo iššūkiai:** efektyvus viešinimas ir centralizuota informacijos sklaida yra būtini, tačiau trūksta vieningos komunikacinės sistemos, kuri padėtų pritraukti daugiau dalyvių ir geriau skleisti veiklų rezultatus.
13. **NSŠ organizavimas savivaldybėse – tai daugiasluoksnis procesas:** sėkmę lemia nuoseklus planavimas, stabilus finansavimas, tarpinstitucinis bendradarbiavimas ir tikslinių grupių poreikių atitikimas. Nors iššūkiai (pvz., administraciniai sunkumai, žmogiškųjų išteklių trūkumas ir bendradarbiavimo barjerai) vis dar egzistuoja, teigiami pavyzdžiai rodo, kad tinkamai integruota sistema gali paversti šiuos sunkumus į galimybes – net jei kartais reikia improvizuoti su šypsena!

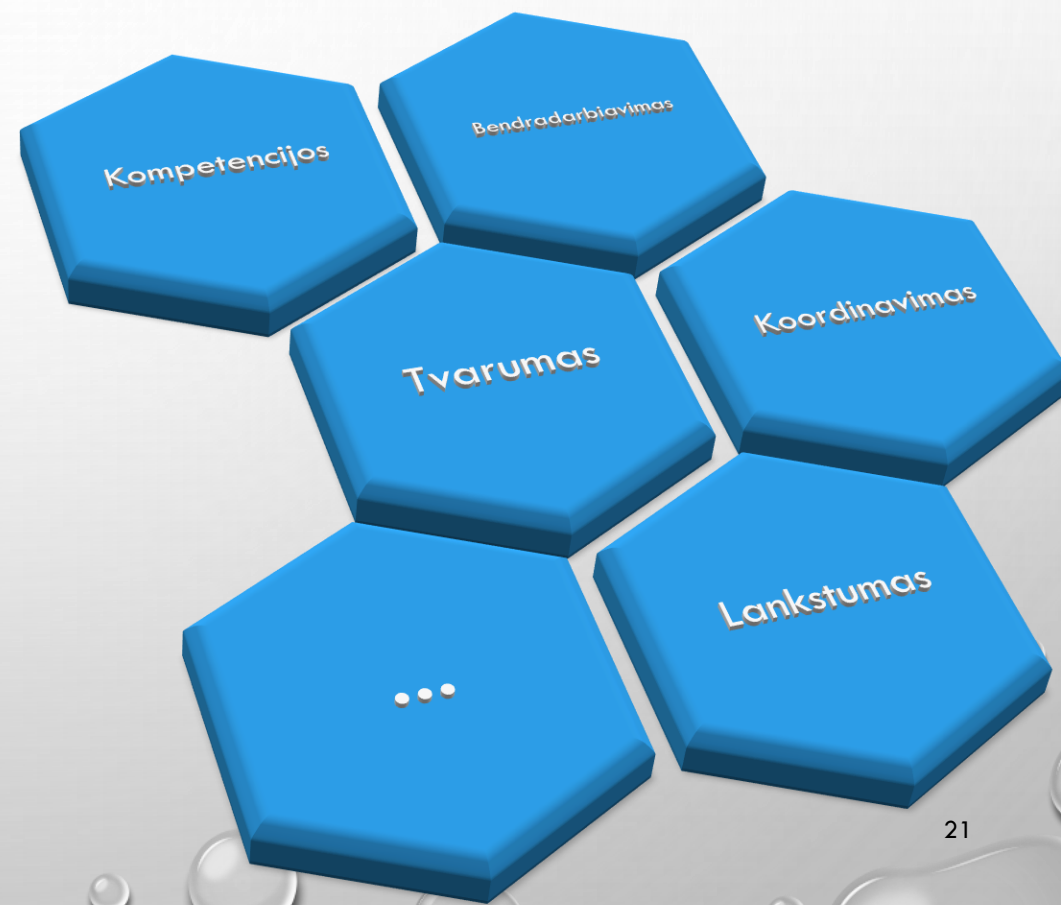
REKOMENDACIJOS NSŠ EKOSISTEMOS VYSTYIMUI

- **Tvarus finansavimas ir išteklių tausojimas:**
siekti nuolatinio ir tvaraus finansavimo, kuris leistų „išsaugoti“ NSŠ koordinatoriaus poziciją bei pritraukti kvalifikuotą personalą.
- **Tarpinstitucinis bendradarbiavimas:**
plėtoti glaudų bendradarbiavimą tarp savivaldybių, švietimo centrų, bibliotekų, kultūros įstaigų ir nevyriausybinių organizacijų; dalintis patirtimi, resursais ir gerosiomis praktikomis.
- **Lankstūs ir tikslingi mokymo formatai:**
taikyti įvairias mokymo formas (kontaktines, nuotoline, mišrias), kurios būtų pritaikytos skirtingų tikslinių grupių poreikiams, bei nuolat rinkti grįžtamąjį ryšį, kad būtų galima tobulinti siūlomą turinį.

REKOMENDACIJOS NSŠ EKOSISTEMOS VYSTYIMUI

- **Nacionalinio koordinavimo stiprinimas:**
skatinti sukurti vieningą nacionalinę NSŠ veiklą koordinavimo sistemą, kuri integruotų savivaldybių iniciatyvas ir užtikrintų, kad nacionalinės gairės derėtų su regioniniais poreikiais.
- **Kompetencijų kėlimas ir inovacijų diegimas:**
organizuoti mokymus ir seminarus NSŠ koordinatoriams bei teikėjams, ugdant jų metodines ir praktines kompetencijas, diegiant inovatyvias mokymo metodikas, padedančias gerinti dalyvių įsitraukimą ir paslaugų kokybę.
- **Vieninga informacinė sistema viešinimui:**
sukurti centralizuotą platformą, apjungiančią renginių tvarkaraščius, dalyvių atsiliepimus, gerąsias praktikas ir socialinių tinklų integraciją – tarsi didelį skaitmeninį skelbimų skydą, kur NSŠ koordinatoriai viešintų savo sėkmes.

O KAS, JEI:

- **Koordinatoriai kaip superherojai:** kiekviena savivaldybė turi savo NSŠ superherojų – pilno etato tvariai dirbantį koordinatorių, kuris ne tik koordinuoja veiklas, bet ir spinduliuoja, kai planai vyksta sklandžiai.
- **Finansiniai resursai kaip skani kava:** lėšos į NSŠ programų įgyvendinimą teka kaip šviežia, aromatinga kava – niekas nenori dirbti su šalta kavos puodeliu!
- **Bendradarbiavimas kaip gerai suplanuotas pokštas:** partnerystės tampa tokios neįtikėtinai sėkmingos, kad biurokratinės kliūtys tik nusijuokia ir pasiduoda.
- **Mokymai, kurie priverčia šypsotis:** mokymo programos tokios įdomios, jog net miegojimo režimu esantys dalyviai užsikrečia šypsena ir entuziazmu.
- **Sistema, kuri veikia be triukšmo:** administraciniai sunkumai ištirpsta lyg netaiklūs pokštai, o kiekviena iniciatyva sulaukia savo triumfo akimirkos.

“

NEFORMALIAUS SUAUGUSIŲJŲ ŠVIETIMO KOORDINATORIŲ APKLAUSA: IŠŠŪKIAI IR POREIKIAI

”

DĖKOJU UŽ DĖMESĮ!

VILMA TUBUTIENĖ

vilma.tubutiene@siauliai.lt